

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนไทยตั้งแต่ตอนกลางศตวรรษที่ 19 นับตั้งแต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้จ้างครูฝรั่งมาถวายการสอนภาษาอังกฤษแก่พระราชโอรสและพระราชธิดา ในรัชสมัยต่อ ๆ มา ภาษาอังกฤษก็เริ่มมีบทบาทและความสำคัญในวงการศึกษานี้ของไทยยิ่งขึ้นจนได้กลายเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร¹ ทั้งนี้ คงจะเป็นเพราะว่าวิทยาการทั้งหลายส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อความเข้าใจ และเพราะความจำเป็นที่จะต้องติดต่อกับชาวต่างประเทศมีมากขึ้น ภาษาอังกฤษเพิ่มพูนความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ในโลกปัจจุบัน การที่จะรู้วิชาการอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางออกไปจำเป็นต้องอาศัยผู้รู้ซึ่งเป็นชาวต่างชาติเป็นผู้ถ่ายทอด อีกประการหนึ่งตำราทั้งหลายโดยเฉพาะในวิชาการชั้นสูงจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ เพราะยังไม่มี การแปลศัพท์นั้น ๆ เป็นภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ระบบการศึกษาของไทยจึงให้ความสำคัญแก่ การเรียนภาษาอังกฤษ²

¹Charoon Vongsayanha, "The Place of English in the Thai School Curriculum," in Report of the Regional Conference of the English Coordinating Committees of Laos, Thailand, and Vietnam, Southeast Asian Regional English Project and the United States Operation Mission to Thailand (Bangkok: College of Education, Prasarnmit, 1960), pp. 43-44.

²กานดา ณ ถลาง, "การสอนภาษาอังกฤษกับหลักจิตวิทยา," วิทยาสาร, (8 มกราคม, 2515), หน้า 56.

เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของการเรียนภาษาอังกฤษตามที่ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในระดับประถมศึกษาตอนปลาย³ มัธยมศึกษาตอนต้น⁴ และมัธยมศึกษาตอนปลาย⁵ แล้ว พอสรุปได้ว่า เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาสำหรับการติดต่อระหว่างชาติ เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้วิชาการทั้งหลาย เป็นพื้นฐานในการศึกษาขั้นต่อไป และเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วรรณคดีของชนชาติที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนมีความรู้ในทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตามควรแก่ระดับชั้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ถึงแม้ว่าตามสภาพความเป็นจริงแล้ว เด็กไทยอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบไทย ๆ ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารความหมายซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลาไม่ค่อยมีโอกาสดูฟังภาษาอังกฤษบ่อยนัก หรือแทบไม่ได้พูดเลยนอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น แต่เด็กไทยก็ต้องใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในเวลาอ่านหนังสือ หรือคำจารึกที่พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษเมื่อเขาเรียนในระดับสูงขึ้นไป อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของเราจะเป็นไปเพื่อพัฒนาการของทักษะทางด้านการอ่านและเขียนก็ตาม วิธีการสอนที่จะให้ได้ผลนั้นก็ย่อมต้องเริ่มมาจากการสอนให้ผู้เรียนพูดภาษานั้นได้ก่อน⁶ ทั้งนี้ เพราะภาษาคือคำพูด

³กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรชั้นประถมศึกษาตอนปลาย, พ.ศ. 2503, หน้า 10.

⁴กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, พ.ศ. 2503, หน้า 10.

⁵กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย, พ.ศ. 2503, หน้า 11.

⁶John B. Carroll, "Research on Teaching Foreign Languages," Handbook of Research on Teaching, ed. N.L. Gage (Chicago: Rand Mc Nally & Company, 1967), p. 1063.

มีใจการเขียนตัวหนังสือของภาษา? ดังนั้น การเรียนภาษาจึงควรจะต้องเริ่มจากการ
เรียนด้วยการฟังและการพูดให้ได้เสียก่อนแล้วจึงเรียนด้วยการอ่านและเขียนต่อไป ดังที่
Fries กล่าวว่า "แนวความคิดประสคที่ จะเรียนภาษาต่างประเทศไปเพื่อความสามารถ
ในการอ่านอย่างเดียวนั้นก็ตาม วิธีที่สิ้นเปลืองน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงที่สุดก็คือ
วิธีที่ตั้งต้นเรียนด้วยการพูด"⁸

จรรยา วงศ์สายัณห์ ได้กล่าวสนับสนุนความสำคัญของการพูดเช่นกันว่า "การสอน
ภาษาต่างประเทศควรเริ่มด้วยการพูดก่อน ควรให้สามารถพูดประโยคที่เป็นแบบฉบับโดย
ทั่วไปได้พอสมควร การพูดจะช่วยภาษาเขียนในเบื้องต้น เพราะการคิดนั้นก็คือการพูดกับ
ตนเอง... ในขั้นต้นของการเรียนเราตระหนักได้ว่า การพูดภาษาอังกฤษนั้นเป็นมันได้
อันจำเป็น ถ้าจะสอนให้ได้ผลต้องเริ่มด้วยการพูดก่อน"⁹

การให้ความสำคัญของทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามลำดับนี้ เป็นหัวใจ
สำคัญของวิธีการสอนแบบ Aural-Oral Approach ซึ่งหมายถึงวิธีการสอนภาษาที่มุ่งฝึก
ทักษะการฟังและพูดก่อน เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการสร้างทักษะทางด้าน การอ่านและเขียน

⁷W.M. Moulton, "Linguistics and Language Teaching in the United States 1940-1960," In C. Mohrmann; A. Sommerfelt; and J. Whatmough eds., Trends in European and American Linguistics, 1930-1960, pp. 86-89, cited in Wilga Rivers, Teaching Foreign Language Skills (Chicago: The University of Chicago Press, 1968), p. 37

⁸Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Second Language (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1964), p. 7.

⁹จรรยา วงศ์สายัณห์, "ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย," วิทยาสาร, (8 เมษายน, 2516), หน้า 25.

ต่อไป¹⁰ ต่อมา Brooks ได้เสนอให้เรียกวิธีการสอนแบบนี้ว่า Audio-Lingual Approach¹¹ เพื่อให้สอดคล้องกันมากขึ้น แต่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะยังคงใช้ชื่อเดิมคือ Aural-Oral Approach สำหรับวิธีการสอนแบบฟังและพูด

ต้นเค้าของวิธีสอนแบบฟังและพูดนี้อาจสืบมาได้จากในระยะ ค.ศ. 1920 ถึงประมาณ ค.ศ. 1930 ที่นักภาษาศาสตร์ นักมานุษยวิทยา และนักจิตวิทยา ทำงานประสานกันโดยบังเอิญในเรื่องเดียวกัน คือ พิจารณาเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ นักภาษาศาสตร์พบว่า ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้อยู่โดยอัตโนมัติ ไม่ใช่สิ่งที่มีกฎเกณฑ์ตั้งไว้แล้วใช้ไปตามนั้น ความคิดที่จะศึกษาภาษาตามสภาพที่ภาษาเป็นอยู่มีอยู่ตั้งที่มนุษย์ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ ย่อมผิดแผกไปจากความคิดของการเรียนภาษาตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต หรือกรีก ละติน ซึ่งล้วนเป็นภาษาที่ตายแล้ว ไม่เจริญ ไม่เปลี่ยนแปลง คงที่ตายตัว ด้วยเหตุที่ว่าภาษาปัจจุบันทั้งหลายเป็นภาษาที่มนุษย์ยังใช้อยู่ ดังนั้นจึงยังมีชีวิต มีการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้น นักภาษาศาสตร์ที่ยึดถือคติของการพิจารณาโครงสร้างของภาษา (Structuralists) จึงเห็นว่าการศึกษาเรื่องภาษาควรจะเป็นปัจจุบันที่สุด เป็นสิ่งที่เจ้าของภาษากำลังพูดอยู่ ใช้อยู่ ไม่ใช่สิ่งที่กฎไวยากรณ์ได้วางไว้ว่าควรหรือต้องเป็นอย่างไร นักมานุษยวิทยา และนักภาษาศาสตร์ พิสูจน์ความคิดนี้ได้จากงานวิจัยที่เขาสามารถเรียนและพูดภาษาของชนหลายเผ่าที่ไม่มีระบบตัวหนังสือเลย ทั้งนี้ ก็ด้วยการพิจารณาโครงสร้างและลักษณะของภาษานั้น ๆ พูดและใช้ภาษาอย่างที่เขาใช้และพูดกันนั่นเอง มิใช่ด้วยกฎเกณฑ์ที่วางไว้เป็นบรรทัดฐานแต่อย่างใด นอกจากนี้ นักมานุษยวิทยายังพบอีก

¹⁰Wilga Rivers, Teaching Foreign Language Skills (Chicago, The University of Chicago Press, 1968), p. 32.

¹¹Brooks, Language and Language Learning : Theory and Practice, cited in John B. Carroll, loc. cit., p. 1063.

ควยว่า ภาษาเป็นเครื่องสื่อความหมายความสัมพันธ์ของชนกลุ่มหนึ่ง ๆ และเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ในสังคมนั้น ๆ เช่นเกี่ยวกับการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมคนอื่น ๆ นักจิตวิทยาพบว่า ภาษาเป็นเรื่องของการทำให้เกิดเป็นนิสัยโดยการเสริมกำลัง (reinforcement) และการให้รางวัล (reward) ซึ่งอาจจะเป็นการยกย่องชมเชยให้กำลังใจ จากความจริงที่ประจักษ์แล้วว่า เด็กเริ่มเรียนภาษาในสังคมของตนด้วยอาการเช่นนี้ และเด็กเริ่มเรียนภาษาแม่ด้วยภาษาพูดก่อนนี้เอง จึงนำมาสู่ทฤษฎีที่ว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศก็ควรที่จะเริ่มเรียนด้วยลำดับชั้นอย่างเดียวกัน คือ การเรียนภาษาต่างประเทศจะง่ายขึ้นมาก ถ้าให้เรียนภาษาพูดก่อนที่จะให้ได้เห็นตัวภาษาเขียน¹²

ลักษณะที่สำคัญของวิธีการสอนแบบฟังและพูด (Aural-Oral Approach) มีดังนี้

1. ให้ถือการพูดภาษาต่างประเทศเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการสอน และเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น¹³
2. เมื่อเวลาจะสอนคำศัพท์ โครงสร้าง หรือแบบกระสวนใดของโครงสร้างก็ตาม ให้เริ่มจากการให้ผู้เรียนได้ฟังก่อน แล้วจึงพูด อ่าน และเขียนตามลำดับ
3. เปรียบเทียบลักษณะภาษาของผู้เขียน และภาษาใหม่ เพื่อหาข้อแตกต่างของภาษาซึ่งก่อให้เกิดเป็นปัญหาแก่ผู้เรียน¹⁵ และนำสิ่งที่ เป็นปัญหานั้นมาสอน¹⁶

¹²กานดา ข กลาง, เรื่องเดียวกัน, วิทยาสาร, (8 กุมภาพันธ์, 2515), หน้า 26-27.

¹³Robert L. Cooper, "What Do We Learn When We Learn A Language," English Teaching Forum, (January-February, 1972), p. 10.

¹⁴Ibid.

¹⁵Carroll, loc. cit., p. 1063.

¹⁶Robert Lado, Language Teaching (New York: McGraw-Hill, Inc., 1964), p. 52.

4. เลือกและจัดบทเรียนที่จะนำมาใช้สอนตามลำดับความยากง่ายโดยยึดถือหลักการทางภาษาศาสตร์เป็นสำคัญ¹⁷
5. พยายามไม่ใช้ภาษาของผู้เรียนในห้องเรียน นอกจากเมื่อต้องการให้แน่ใจว่าผู้เรียนเข้าใจคำอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนแล้ว หรือในเวลาสรุป (generalization) หลักไวยากรณ์¹⁸
6. พยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกแบบสร้างของภาษาโดยใช้วิธีที่เรียกว่า pattern practice ให้มาก เพื่อว่าผู้เรียนจะได้สามารถนำสิ่งที่เรียนและฝึกฝนแล้วนี้ไปใช้ได้โดยอัตโนมัติทันทีที่ต้องการ¹⁹
7. พยายามให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับการสื่อความหมายกันในชีวิตจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้²⁰
8. ไม่ควรสอนเฉพาะตัวคำศัพท์เท่านั้น เพราะความหมายของคำมักขึ้นอยู่กับประโยคอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง (context) ดังนั้น เวลาสอนศัพท์จึงควรให้ผู้เรียนได้เห็นคำศัพท์ในรูปประโยคหรือใน context ด้วยเสมอ²¹
- วิธีการสอนแบบฟังและพูด (Aural-Oral Approach) เป็นที่นิยมแพร่หลายมาก เพราะถือกันว่าเป็นวิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่โตผลดี มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบนี้ไว้หลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า

¹⁷Fries, loc. cit., p. 7.

¹⁸Ibid.

¹⁹Carroll, loc. cit., p. 1063.

²⁰Ibid., p. 1064.

²¹Fries, op. cit., p. 54.

เฮกเตอร์ มาร์เซล แฮมเมอร์ลี²² (Hector Marcel Hammerly) ได้กล่าวสรุปไว้ในบทสุดท้ายของวิทยานิพนธ์ซึ่งเกี่ยวกับหลักจิตวิทยาที่จะต้องคำนึงถึงในการสอนเรื่องเสียงของภาษาต่างประเทศว่า นักเรียนส่วนมากมีแรงจูงใจสูงที่จะเรียนภาษาต่างประเทศ เมื่อเรียนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด

เรย์ เอช เบอร์สัน²³ (Ray H. Burson) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดไว้ว่า วิธีการสอนแบบนี้เป็นวิธีที่ใช้สอนแก่นักเรียนต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษได้ผลดีมาก เพราะผู้สอนเป็นเจ้าของภาษา ชั้นเรียนเล็ก การเรียนภาษาเป็นแบบหลักสูตรแบบเข้ม (intensive study) และที่สำคัญคือ ผู้เรียนมีความประสงค์อย่างแน่วแน่ที่จะเรียนพูดภาษาอังกฤษเพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษทั้งนั้น

อย่างไรก็ดี Burson ได้กล่าวถึงสภาพการณ์บางอย่างที่ไม่เหมาะสมในการนำวิธีการสอนแบบฟังและพูดมาใช้สอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนมัธยมในประเทศ Paraguay ไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอน พูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง
2. นักเรียนได้รับการฝึกปากเปล่าไม่ไค่มากนักในห้องเรียนที่มีจำนวน

นักเรียนขนาดปานกลาง

3. เวลาเรียน และฝึกภาษาอังกฤษมีน้อย (4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)
4. หนังสือแบบเรียนมีความยากง่ายแตกต่างกัน และใช้กับวิธีสอนแตกต่างกัน

²²Hector Marcel Hammerly, Linguistics and the Teaching of Foreign Language Pronunciation, Dissertation Abstracts International, Vol. 31, No. 4 (October, 1970), p. 1687-A.

²³Ray H. Burson, "Is the Audio-Lingual Method Always Valid?" English Teaching Forum, (September-October, 1970), pp. 24-25.

5. ครูมีงานสอนมาก และต้องทำงานในหน้าที่อื่นด้วย เมื่อต้องดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด ครูรู้สึกเหนื่อย และเพลียมากขึ้น

6. นักเรียนมีโอกาสพูดภาษาอังกฤษน้อย และอาจจะต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์อื่นซึ่งแตกต่างไปจากจุดมุ่งหมายของวิธีการสอนแบบฟังและพูด

ในบทความเรื่อง "The Aural-Oral Approach Reviewed" ริชาร์ด ซี เบ็ดฟอร์ด²⁴ (Richard C. Bedford) ขอมริบว่า วิธีการสอนแบบฟังและพูดทำให้ผู้เรียนมีทักษะทางการพูดดี อย่างไรก็ตาม การที่จะนำวิธีการนี้มาใช้ให้ได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีด้วย แต่ปรากฏว่าในหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น และอินโดนีเซีย ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเองก็ยังประสบปัญหาในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และเมื่อเปิดการอบรมครู (in-service upgrading programs) ขึ้น ก็ยังประสบอุปสรรคสำคัญ 3 ประการ

1. พบว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการอบรมครู
2. นอกจากจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนครูคนกลางที่จะมาทำการอบรมครูแล้ว ยังพบว่า สภาพของท้องถิ่นก็มีส่วนทำให้ไม่สามารถจะติดตามผล หรือให้แรงกระตุ้น (reinforcement) แก่ครูในการใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย
3. อุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้วิธีการสอนแบบฟังและพูดได้ผลไม่เต็มที่ก็คือ ครูมีชั่วโมงสอนมากและต้องสอนวิชาอื่นด้วย บางคนยังต้องมีงานสอนพิเศษอื่นเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว สภาพการณ์เหล่านี้ทำให้ครูเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดเป็นวิธีที่ต้องใช้กำลังกายและกำลังใจมาก

ในตอนท้าย Bedford สรุปว่า ปัญหาเหล่านี้อาจจะลดน้อยลง ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องพูดภาษาอังกฤษจริง ๆ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อโอกาสที่จะได้พูดภาษาอังกฤษมีน้อยมากก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเรียนหรือเน้นให้พูดภาษาอังกฤษให้ได้

²⁴ Richard C. Bedford, "The Aural-Oral Approach Reviewed," English Teaching Forum, (May-June, 1969), pp. 2-5.

วิลกา เอ็ม ริฟเวอร์ส²⁵ (Wilga M. Rivers) ได้กล่าวถึงส่วนดีของวิธีการสอนแบบฟังและพูดไว้ว่า เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและพูดภาษาต่างประเทศได้ตั้งแต่ในระยะแรกที่เริ่มเรียน แต่ในเวลาเดียวกันก็ไม่ได้ละทิ้งทักษะทางด้านกาอ่านและการเขียน ผู้เรียนจะค่อย ๆ สร้างสมทักษะทางด้านกาอ่านและเขียนไปทีละน้อยในระหว่างที่เรียนลักษณะโครงสร้างของภาษา นอกจากนี้ในการเรียนภาษาต่างประเทศด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศมาก เพราะผู้เรียนทราบว่ากาเรียนภาษาด้วยวิธีการแบบนี้เป็นการเรียนภาษาที่แท้จริง สามารถที่จะนำภาษาที่เรียนไปใช้ได้ และนอกจากนี้ผู้เรียนยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมกาเรียนและการสอนตลอดเวลาด้วย

Rivers²⁶ ได้กล่าวถึงข้อบกพร่องของวิธีการสอนแบบฟังและพูดไว้เช่นกัน เป็นต้นว่า

1. วิธีการสอนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างนกแก้ว นกขุนทอง คือสามารถพูดหรือโต้ตอบได้ดี เมื่อตอบคำถามหรือพูดตามประโยคที่เขาเคยได้เรียนมาก่อน แต่จะเกิดความไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตนพูดออกไปนั้นหมายความว่าอย่างไร และไม่สามารถใช้สิ่งที่ได้เรียนไปแล้วใน context อื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากที่เคยเรียนได้
2. เนื่องจากวิธีการสอนแบบฟังและพูด เน้นในเรื่องการฝึกพูด (drilling) มากนี้เองทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สนใจบทเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อครูผู้สอนมุ่งแต่จะสอนเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงปฏิกิริยาของผู้เรียน
3. ครูบางคนไม่เห็นด้วยกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศโดยเริ่มจากการฟังก่อน แล้วจึงพูด อ่าน และเขียนตามลำดับ เพราะเสียงที่ผู้เรียนได้ยินยังเป็นเสียงใหม่ ผู้เรียนไม่ค่อยแน่ใจประสาทการรับเสียงของหูของตน

²⁵Rivers, op. cit., pp. 44-46.

²⁶Ibid., pp. 46-50.

จึงเป็นการยากที่จะพูดตามครู ประกอบกับผู้เรียนเคยชินกับการเรียนที่ต้องใช้หนังสือเรียน ความคุ้นเคยไปเสมอด้วย ดังนั้น บางคนจึงเสนอแนะว่า ถ้าให้ผู้เรียนได้ฟังและพูดไปพร้อม ๆ กับได้เห็นตัวหนังสือ และวิธีอ่านของภาษาใหม่ จะช่วยให้ผู้เรียนจำภาษาใหม่และฝึกฝนทักษะทางการพูดได้ดีขึ้น

4. วิธีการสอนแบบฟังและพูดเหมาะที่จะใช้สอนเด็กเล็ก และนักเรียนค่อนข้างเก่ง แต่บางคนก็ให้ความเห็นว่าเหมาะที่จะใช้สอนนักเรียนปานกลางและอ่อนมากกว่า นักเรียนเก่งมักรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการฝึกซ้ำซากเพราะไม่สามารถทนรอให้นักเรียนอื่น ๆ ได้ฝึกสิ่งที่เรียนนั้นจนกว่าจะคล่องได้

5. วิธีการสอนแบบฟังและพูดทำให้ครูต้องทำงานหนักมากขึ้น กล่าวคือ ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการออกเสียงภาษาต่างประเทศนั้นได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา ต้องมีความคล่องในการฝึกพูดปากเปล่าแก่นักเรียนและในการสร้างสภาพการณ์ (situations) เพื่อประกอบการสอน นอกจากนี้ยังจะต้องเป็นผู้ที่เตรียมการสอนอย่างถี่ทุกชั่วโมงอีกด้วย

จากคำวิจารณ์เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดเหล่านี้ ประกอบกับคณะครุศาสตร์เองก็ได้เห็นความสำคัญของวิธีการสอนแบบฟังและพูด และได้ให้นิสิตฝึกสอนยึดหลักการของวิธีการสอนดังกล่าวเป็นหลักปฏิบัติในระหว่างฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงใคร่ที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า นิสิตฝึกสอนสายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษกับนิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอนเหล่านี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่านิสิตฝึกสอนมีความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของวิธีการสอนแบบฟังและพูดมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน นิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการสอนแบบฟังและพูด กับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาประโยชน์ในการนำวิธีฟังและพูดมาใช้ในการสอนรายวิชาของภาษาอังกฤษ
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียน นิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยง ที่มีต่อวิธีการสอนแบบฟังและพูด
5. เพื่อศึกษาปัญหาของนักเรียน และนิสิตฝึกสอนในระหว่างดำเนินการเรียนและการสอนด้วยวิธีฟังและพูด
6. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยงเกี่ยวกับวิธีแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องในการฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคคล 3 ประเภท ได้แก่

1. ความคิดเห็นของนิสิตสายวิชาภาษาอังกฤษที่ฝึกสอนเมื่อภาคต้นของปีการศึกษา 2515
2. ความคิดเห็นของนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ 22 โรงเรียน²⁷ ที่เรียนภาษาอังกฤษกับนิสิตฝึกสอนในภาคต้น ของปีการศึกษา 2515
3. ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 22 โรงเรียน ที่ดูแลนิสิตฝึกสอนสายวิชาภาษาอังกฤษในภาคต้นของปีการศึกษา 2515

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามที่ใช้สำรวจความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน นักเรียนและครูที่เลี้ยงสามารถใช้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดได้
2. ตัวอย่างประชากรที่เลือกมาเพื่อตอบแบบสอบถามเป็นตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้

²⁷ดูรายชื่อหน้า 27.

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้อาจจะไม่สมบูรณ์เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามอาจตอบแบบสอบถามไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงทำให้ผลการวิจัยที่ได้อาจคลาดเคลื่อนไปบ้าง

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน นักเรียน และครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบฟังและพูด
2. เพื่อจะได้ทราบปัญหาของนิสิตฝึกสอนเมื่อนำวิธีการสอนแบบฟังและพูดไปใช้ และทราบปัญหาของนักเรียนเมื่อเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด
3. เพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงการเรียนและการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น
4. เพื่อเตรียมนิสิตที่จะฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษให้เข้าใจวิธีการสอนแบบฟังและพูด และนำวิธีการสอนแบบนี้ไปใช้อย่างเหมาะสมกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทย
5. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดต่อไป

คำจำกัดความ

วิธีการสอนแบบฟังและพูด (Aural-Oral Approach) หมายถึง วิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบที่มุ่งฝึกให้ผู้เรียนได้ทักษะครบทั้งสี่ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเน้นความสำคัญของทักษะทางด้าน การฟัง และการพูด ก่อนการอ่าน และการเขียน

นิสิตฝึกสอน หมายถึง นิสิตที่คณะครุศาสตร์ส่งออกไปฝึกภาคปฏิบัติตามโรงเรียนต่าง ๆ

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูในโรงเรียนฝึกสอนที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หรือครูอื่น ๆ ที่โรงเรียนฝึกสอนจัดให้ทำหน้าที่แนะนำและช่วยเหลือนิสิตฝึกสอน

ทักษะ หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝนสิ่งหนึ่งสิ่งใดจนสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดี